1846.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 2 Februarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement, is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentiën worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27. Januarij. Het materiëel, hetwelk ons leger in Algiers, in de sneeuwvelden van Setif, verloren heeft, is belangrijk. De Arabieren, die hen vervolgden, hebben [illegible] gemaakt. Uit Constantine heeft men hulp naar Setif gezonden. Vele soldaten, die met bevrozen handen aldaar zijn aangekomen, hebben eene amputatie ondergaan; zoodat wij vele verminkten zullen bekomen. De koude was er zoo fel, dat het water in de kruiken der soldaten was bevroren. In den nacht van den 3. op den 4. januarij was het zoo verschrikkelijk koud, dat de soldaten, om niet dood te vriezen, genoodzaakt waren, te springen en te dansen, ten einde in beweging te blijven.

BELGIE.

BRUSSEL, den 27. Januarij. De discussiën over de jagtwet hebben dezer dagen bij onze afgevaardigden aanleiding gegeven tot het behandelen der vraag, of de musschen als nuttige, dan wel als schadelijke diertjens te beschouwen zijn. Om de beslissing ten hunnen voordeele te doen uitvallen, is onder aangehaald de volgende zinsnede uit een fransch werk.

« Elk wezen heeft zijn nut. De musch, de meest gemeene aller vogelen, is welligt tevens die, tegen welken de meeste bezwaren worden ingebragt, want men heeft berekend, dat een musch een halven schepel koren in het jaar opeet en dat Frankrijk tien millioen musschen telt, die alzoo in een jaar vijf millioen schepels of 625,000 hectoliters koren opeten, hetgene, tegen den prijs van 15 fr. het hectoliter, eene waarde geeft van nagenoeg 9,375.000 fr.; maar men heeft van den anderen kant ook berekent, dat de musschen wekelijks 3360 graanetende insecten verslinden. Het is derhalve zeer twijfelachtig of de musch voor schadelijker of voor nuttiger te houden zij. Eene welbekende daadzaak schijnt evenwel de schaal ter gunste van den musch te doen overhellen: in het Palatinaat, waar de boeren geweldig klagen over de verwoestingen, die de musschen aanrigten, stelde men eene premie op het dooden van musschen, even als men elders op het dooden van eksters doet. Nu werd de schade door de insecten veroorzaakt zoo geweldig, dat men zich haastte eene premie te stellen op het invoeren van diezelfde musschen, die men als vijanden had beschouwd, terwijl zij inderdaad niet anders waren, dan weinig kostbare dienaren."

NEDERLANDEN.

— Men berigt van Epe, in Gelderland, het volgende treurig voorval:

In den morgen van 25 dezer begaf zich *Gerrit van Vr..*, een door den waterstaat vast aangesteld arbeider bij de beneden schutsluis van het kanaal op Apeldoorn, naar zijnen broeder die onder Oene, gemeente Epe, woont; daar zijnde, komt de bakker brood brengen en uit scherts gaan de beide broeders eene weddingschap aan om geblinddoekt in een bepaald getal sneden met een broodmes een wittebrood door te snijden. Genoemde *Gerrit van Vr..*, bindt zijnen broeder een doek voor de oogen en gaat ter zijde, doch blijft te digt in zijne nabijheid. Zijn broeder maakt met het mes een hevige zwaai, en stoot het *Gerrit van Vr..*, in de zijde. Na een hevig lijden van 1½ uur gaf deze den geest.

— Naar men verneemt, is de behandeling der zaak van den uitgever van den *Snelwagen*, in hooger beroep voor het prov. geregtshof van Overijssel, bepaald op zaturdag, 14. februarij, aanstaande.

— Een apotheker, die cigaren anti-siphylitiques verkocht, 't gebruik hiervan in de dagbladen aanprees, en hierom werd aangeklaagd als overtreder van de wet op de geneeskunde, is door de arr. regtb. te Amsterdam van alle regtsvervolging ontheven, wijl eene advertentie den verkoop en het gebruik van geneesmiddelen meldende, niet kan genoemd worden: het *voorschryven* aan *lyders* van geneesmiddelen.

GOES, den 29. Januarij. Men verneemt, dat door den van Zondag op Maandag jl. gevallen regen, het water in de polders 42 Ned. duimen gerezen was; zoodat het op vele plaatsen van ons eiland in huizen en stallingen drong. Sommigen hebben zelfs hunne wonigen moeten verlaten en het vee op hooger plaatsen brengen. Spoedig heeft men echter veel water kunnen uitloozen en is er verval gekomen.

— Volgens aanteekeningen heeft deze winter veel overeenkomst met dien van 1833 op 1834. Toen had men insgelijks zacht weder, en reeds vroeg in het voorjaar werden de akkers bewerkt. Mogt dit thans ook zoo wezen, zoo zou dit een groot geluk te noemen zijn. Men verlangt daartoe naar droogte.

INGEZONDEN STUKKEN.

Nieuwe wet op het domicilie van onderstand.

En indien wij nu lust gevoelden het *derde* woord over de concept-wet van onderstands-domicilie uit te spreken, wij zouden dan welligt de bepaling tot onderwerp kiezen, waarbij aan armen, die elders domicilie hebben of armlastig zijn, geene ziekenverpleging mag worden toegestaan, zonder voorschrift van den burgemeester der onderstand verleenende plaats. Zal het hoofd van het plaatselijk bestuur nu onderzoeken voor hij het verlof onderteekent? *Neen*, dan zal het een bloote vorm worden, en waartoe dient dan de wettelijke voorzorg? *Ja*, dan is het allernoodzakelijkst dat hij, voor gewone en onverwachte gevallen, gedurende den ganschen dag, geneesheeren en heelmeesters ter beschikking heeft, die ZEd.A. van de wezenlijkheid der kwalen, toevallen, ziekten en gebreken onderrigten, voor welken de hulp wordt verlangd, ten einde, in kennis van zaken, zijn hoogen lust te kunnen uitvoeren, en in de volle bewustheid voor alle misleiding vrij te zijn, den verpleging vorderende personen, naar de diaconien of plaatselijke armen-inrigtingen te verwijzen; zulke werkzaamheden zullen vaak een uitslagje tot het iniatief van de achtbare hoofden der plaatselijke besturen uitmaken, en naar alle waarschijnlijkheid zal de goede orde wel vereischen, om er ten raadhuize registers, repertoires en wat niet al meer voor aan te leggen; en ambtenaren er voor te engageren! Overvalt nu den een of ander vreemdeling eene beroerte, of, wedervaart hem een ander ongeluk, dat dadelijke voorziening vereischt, dan blijve hij vrij hulp- en lavelous, tot tijd en wijle het burgemeesterlijke mandaat is uitgevaardigd, en in het bezit geraakt van dezulken die de verpleging schaffen, want let op, men zou anders geene teruggave van kosten erlangen; en wanneer de lijder in dien tijd bezwijkt..... dan is hij zalig, ofschoon zoo zalig niet als de bezitters; en hij die met het vragen van het consent belast is, zou, om tijd en moeite uit te sparen, zonder verwijl de ter aarde bestelling kunnen bezorgen. O! overheerlijke, nieuwe wet!!

Deze bepaling in de wet verdient evenwel geen *letter* in plaats een *woord*. Waarover zouden wij dan het derde woord voeren? Laat zien; over de *charité legale*, die de wet zuiterlijk onder den voet haalt. Patelin, mijn lieve lezers, die, *dieven! dieven!* roept, en ten laatste verklaart, dat er geene dieven *zyn*, maar dat hij *dacht* dat er dieven *waren*. Er heeft, in den volsten zin des woords, nimmer eene wettelijke liefdadigheid bestaan, nog nimmer voerde mij een noodlijdende te gemoet, gij *moet*, gij *zult* mij helpen; en welke voordeelen zou hij, door zulke vermetelheid, *regtens* en *feitelyk* kunnen behalen? Immers geene. De nog vigerende wet van November 1818 zegt: » *van in den onderstand te kunnen deelen*," en niet van te *moeten* bedeeld of ondersteund worden. Zoude het van eenen wetgever niet als onvoorzigtig te houden zijn, indien hij, zoo als hier het geval is, zich letterlijk en onmiddellijk in postuur stelt tegen een misbruik, dat met geene lichten te vinden is, en dat hij, door zulk eene onberadenheid, slapende ondingen wakker maakt. Ik zag dikwerf een idioot zich in het midden van markten en pleinen nederstellen en met luider stemmen uitroepen: » *jongens laat me met rust!*" met geen ander doel, dan een standje om zich henen te verzamelen, hetgeen hem dan altijd wonderwel gelukte. Welligt ware het » *gy zult niet stelen*" uit de tien Geboden (?) weggelaten, indien het aloude Egyptische dievengilde zulk een verbod niet noodzakelijk had gemaakt. En evenwel heeft de wet de *charité legale* opgenomen: niet de *behoeftige* maar *de publieke orde* mag ze eischen; want zoodra *deze dame* het vordert, dan *moeten* de armen bongré malgré geholpen worden. Welke tegenstrijdigheid in de wet, die *hier* de *charité legale* verloochend en ze elders weder huldigt! Nu de maag mag ook zoo veel niet in te brengen hebben als het algemeene welzijn. Ook aan deze wetsbepaling willen wij geen *woord* verspillen.

Waarover in 's hemels naam dan? Over den *armentakst*, die men *vreest* en de *bouwtakst*, die men *heeft*. Of bestaat er *geen* bouwtakst? Werd en wordt er bij stad en land niet gebouwd en afgebroken, soms geheel en al zonder nut of doel, dan alleen om ledige handen arbeid te schaffen. Gemis aan algemeene welvaart, der overheid bekend, even als de schroomelijke gevolgen, die uit de werkeloosheid der arbeidende klassen ontstaan, schijnen hier even zoo vindingrijk in middelen te zijn, als de honger te midden van een arm huisgezin, met dat onderscheid, dat de eerste de force majeure ten dienste staat, en het andere slechts op goed geluk mag hopen. De wet wil dat de kerk de armen onderhoudt, of de armen tot de kerkelijke gemeente behooren of niet behooren, is onverschillig, want, bakt men den gordiaanschen knoop niet door, dan zal men nimmer een doel bereiken. De diaconie heeft regt op plaatselijken onderstand; wanneer krijgt zij hem? Als zij vlijtig collecteert, en aan hare mede ingezetenen dus een armentakst oplegt waartegen men wel eens innerlijk misnoegd is, doch zich welvoegelijkshalve bedwingen moet; men geeft dan gewoonlijk te veel voor *niets* en te weinig voor *iets*, indien de armencollecten te frequent worden. Eene andere conditio sine qua non zegt de wet, bestaat daarin, dat de kerkeleden zelve hun competent deel in de armen lasten dragen, dat heet, altijd zonder dwang, wanneer *gy* niet geeft dan ontsluit *ik* evenmin de beurs. Maar *gy* trekt van de wieg af aan tot het graf, *ik* niet; onverschillig, het heeft mij nu eenmaal behaagd de liefdadigheid van het burgerlijke terrein op het gebied der godsdienst over te brengen; en wanneer nu de kerkeleden, bij alle andere lasten die hun drukken, daarenboven onder een jaarlijks toenemenden, kerkelijken armen-takst gebukt gaan, en zij voor hun lidmaatschap, de een na den ander, bedanken, want let wel, die geen lid van het zedelijke ligchaam is, kan tot geene bijdrage genoodzaakt worden; ja, dan worden de armen aan de liefdadigheid van de leden der gezindte overgelaten, ten minste wanneer het zoo ver komt, dat bij de gemeente geene armen-verzorging meer voorhanden is; *o abus de mots*, dan worden de armen niet aan de liefdadigheid van de leden der kerkelijke gemeente, die hun reeds van zich stie-

A N N A.

Een hoofdstuk uit de Verborgenheden van ons maatschappelyk leven.

—

We verzoeken onzen lezer, zich met ons in den tijd der kindschheid te verplaatsen, in den tijd, toen de hemel zich zonnig en blaauw boven onze hoofden uitspande, toen spel en vermaak onze morgengedachte was en onze avondgedachte, toen de geheele ernst des levens zich voor ons tot het enkel woord school bepaalde. — Zoo juist drong daar echter eene vlugtige zonnestraal in den donkeren werkdag van het kinderleven; de meester had zich voor een kwartiertje verwijderd; 't was speeltijd; de wilde jongens hadden buiten op de plaats de frissche lucht een poos lang met volle teugen ingezogen en er duchtig uitgeraasd — nu keeren zij terug naar 't bedompte schoolvertrek, de meesten ditmaal nog met hunne centsbroodjes, of wat zij meer eetbaars in hunne holle zakken bergen, in de hand; doch in steê van dadelijk op hunne plaatsen te wippen, blijven allen in den breeden tusschengang nog een paar oogenblikken staan. Hier ontstaat een kortstondig gedrang, een haastige, wild-vrolijke oploop, schoon zonder twist of gekijf, en zonder de eigenlijke bedoeling der knapen te kunnen raden, verneemt men slechts de uitroepingen: « Hein hier!" - « Daar Hein, steek dat bij je!" - « Hier mijn halve kadetje!" - « Wat zeg je daarvan, kameraad?" - Een vriendelijke, roodwangig knaap roept boven alle anderen uit: « 'k Beloof je, morgen breng ik je een dikken, lekkeren appel meê." - De kring der kleinen wordt nu kleiner, dan grooter; allen schijnen slechts een opzet, slechts een doel te hebben. Geen van allen heeft iets hoegenaamd van het binnenkomen van den meester bespeurd. Eindelijk echter krijgt een der schalken den schoolmonarch in het oog, die het bedrijf zijner onderdanen al een tijd lang, opmerkzaam heeft gadegeslagen. « Pst! pst!" lispt hij, en alsof er een bom onder viel, stuift het jonge goed uiteen, elk naar zijne vaste plaats, en de middelgang tusschen de banken, straks nog zoo volgedrongen, is eensklaps schoongeveegd en geeft ruim baan voor den meester.

Allen, tot op een kind na, hebben zich uit den middelgang weggemaakt en hunne plaatsen ingenomen; doch allen zien beschroomd nieuwsgierig naar dien bleeken, armen knaap om, die, met eene gansche vracht broodjes, halve boterhammen, appels en stukjes koek op den tegen 't lijf gedrukten arm, heurtelings bedeesd tot den meester opziet of een schuinschen blik naar den vloer werpt, waarop hij, in zijn haast om voort te komen, een gedeelte van zijnen schat heeft uitgestrooid.

De meester staart den knaap eenige oogenblikken in het bleeke, beangste gezigt, en vraagt daarop op zachten toon: « Hein, is wat ge daar hebt altemaal 't uwe?"

Het kind werpt een beschroomd vragenden blik de klasse rond; hier en daar knipt een makker hem met de oogen toe, en eindelijk stottert hij: « Ja, meester! — 't is van mij; — de jongens hebben mij 't eerlijk gegeven."

« Hebt ge dan zelf niets van huis meêgebragt?"

De verlegenheid van den armen jongen nam gestadig toe; met moeite bragt hij uit: « Wij hebben geen brood in huis — ik heb vandaag nog niet gegeten — ik had honger."

« En dus hebt ge zeker uwe kameraden gevraagd?"

De stumper was buiten staat, om te antwoorden; maar tien, twintig andere stemmen kwamen hem te hulp en riepen in koor: « Neen, neen, Hein heeft er niet om gevraagd! We geven hem elken dag van wat we meêkrijgen. — Hij is zoo arm!"

De meester streelde den knaap de wangen en vroeg verder: « Is 't al lang, Hein! dat je kameraden hun voorraad zoo met je deelen?"

« O ja! maar vooral sinds vader zoo ziek is — en dat zus Anna niets meer verdienen kan."

« Maar zoo veel lust je toch onmogelijk, als je hier gekregen hebt."

« Och, neen, neen! Ik neem er ook altijd maar een heel

ten, maar wel aan hun *lot* overgelaten; Mozes, Solon en Lycurgus, hoe klein zijt ge toch bij de wetgevers onzer verlichte dagen!

Daar we evenwel het derde woord willen en zullen spreken, welaan dan, over de geboorteplaats, die het bestendig domicilie van onderstand blijft. Hoe vele moeite zal het vooralsnog en later niet veroorzaken, de geboorteplaatsen van hoogbejaarde lieden op te sporen, wanneer ze hunne geboorte-acten missen, wegens den tijd hunner geboorte in twijfel, of, hetgeen nog veel erger is, wanneer zij van hunne geboorteplaats geheel onkundig zijn. Zal bij verstek van een extract uit het burgerlijk geboorte-register eene acte van bekendheid geldend wezen? De wet bewaart het stilzwijgen er over. Zal zulk eene acte, het geboorte-bewijs vervangen, hoeveel vertrouwen zal men dan moeten schenken, en hoevele kunstgrepen kunnen er dan niet aangewend worden, om armlastigheden af te schudden en ze op anderen te laden, wij weten het bij ondervinding. Waarom niet liever een vervangend domicilie bijbehouden? De tegenwoordige huiszoekende, patronaatoefende, grutten, dekens, witteboonen en turf bedeelende, schaamteloosheid opwekkende en pauperismus aankweekende, hooggeprezene en door de domme overheden beschermende armenwijkmeesterij, zoude immers een bepaalde termijn van onbedeelde inwoning hebben aangetoond, en de nieuwe burgerlijke registers, (waarvan het aanleggen onlangs verordend is en die eigenlijk de geheele loffelijke wijkmeesterij vruchteloos maken) waren immers eene onfeilbare vraagbaak geweest. Maar de wet werkt voor allen gelijk: of bij billijk en regtskundig gelijk werkt, dat mag de rede niet zijn; zoo werkt de hagel ook voor allen gelijk, maar de een heeft koorn te velde en de andere niet. Een vervangend domicilie is overigens niet meer dan regt billijk. Tegen een algemeen gelijkdragenden onderstand verzetten zich een legio bezwaren: geldmiddelen, plaatselijke omstandigheden, den aard en de behoeften der armen etc. men zal nimmer tot denzelven kunnen geraken; en is het redelijk dat de geboorteplaats, die nimmer den armen zag of voordeelen van hem trok, tot zijn levensonderhoud bijdrage, wanneer hij, alle zijne levensdagen, elders schot en lot betaalde, en daar, door de nukken der fortuin, tot eene schuldelooze armoede verviel? En is het redelijk en menschelijk, dat de ongelukkige man, die, in vele gevallen, aan de borst zijner moeder, zijne geboorteplaats verliet, bij het treurig einde zijner loopbaan de plaats zijner inwoning, van welke hij eenmaal, als werkzaam ingezeten, een der steunpilaren en sieraad was, onder den last van gebrek, nood, ramp en ligchaamskwalen, heul en troost *in* of *van* het ellendig dorp moet zoeken, waar vroeger zijne ouders woonden en waar hij ongelukkig het levenslicht zag? Mogten onze beschreven vaders de wet verwerpen, zij zouden er eene stoel in den hemel aan verdienen, die veel zachter en genoegelijker, ofschoon zoo profijtelijk niet zou zijn, dan het kussen dat zij heden ten dage drukken.

A. P.

Het militair distinctif van Onderofficier, is der Agenten van Politie te M........g, zoo wij vernemen door de wijze beschikking van den Minister van Justitie, ontnomen; wij juichen over deze ministeriele beslissing, waardoor aan de ijdelheid eens Burgemeesters eenen gevoeligen slag is toegebragt. Om zich te troosten, gaf dien Burgervader een *thé dansant*, waarop al de autoriteiten werden uitgenoodigd, doch werd de Militaire Kommandant, (die de ministeriële aanschrijving, ter eere van den militaire stand, had uitgelokt) te huis gelaten en daardoor grof beleedigd; — wij twijfelen niet, of de heer Kommandant, aan wiens open en braaf karakter wij de verschuldigde hulde bieden en die aller achting waardig is, zal zich deze beleediging niet aantrekken en zich wel te vreden willen stellen met de les, welke hij aan dien Burgemeester en in diens persoon aan onze geheele aristocratie, onafhankelijk van zijnen wil, heeft moeten geven.

Eenige vrienden van waarheid en regt.

MENGELINGEN.

Proeve van een hedendaagsch woordenboek,

Zeer geschikt tot gebruik der zulken die weleens een Eed moeten afleggen.

Budget. Wordt altijd van eene goede zijde opgenomen.

Deugd. Bespalnnig woord uit de bovennatuurkunde.

Eed. Dit woord wordt tegenwoordig niet anders dan in het meervoud gebruikt, zoo als, *kleine pasteitjes*; en men heeft gewoonlijk de dertiende op twaalf toe. Dezelfde man kan den eed *verleenen* aan een' oppermagtig vorst, — aan een' constitutioneelen koning, — aan het volk, — aan de grondwet, — aan zich zelven, — aan de schatkist, — aan den duivel, enz. enz. enz. *NOTA.* Dit *leenen* gaat echter altijd op goede interest.

Eerlijkheid. Dit woord geeft tegenwoordig veel stof tot woordspelingen, b. v. Hij is zoo *eerlijk* als v. H.

Eeuwig. Dit bijv. n. woord, heeft somtijds betrekking op trouw. In dat geval, beteekent *eeuwig* nu eens eenige maanden, dan weder eenige weken, straks eenige uren, meestal eenige minuten.

Gelijkhebben. Dit werkwoord moet verstaan worden in den volstrekten zin der logica en van de billijkheid, vereenigt met de regtvaardigheid. *Uitzondering* op dezen regel: het gelijk is altijd aan den kant van den sterksten.

Goed. Kan niet anders gebezigd worden dan betrekkelijk *bestaande* Gouvernementen en Ministers.

Slecht. Wordt alleen gebruikt betrekkelijk *gevallene* Gouvernementen en Ministers.

Gevoelen. Gelijkluidend met *hemd.* Men kan even zoo goed zeggen: *van gevoelen als van hemd verwisselen*, *als*: *van hemd als van gevoelen verwisselen.*

Geweten. Een oud woord, hetwelk tegenwoordig geheel in onbruik is geraakt, waarvan de beteekenis geheel is verloren gegaan.

Gehechtheid. Bewijs van verhevene zelfverloochening, wanneer men zich op het altaar des vaderlands zelve ten offer brengt, ten einde eene portefeuille als minister, eene post als hooge ambtenaar, een hotel, een buitenverblijf, of een bagatelletje van eenige millioenen te erlangen.

Grondbeginsel. Een soort van draagbaar meubel; waarvan men zich altijd naar verkiezing moet kunnen ontlasten: — « het beste grondbeginsel is, in het geheel geen grondbeginsel te hebben." (Zedekundig vertoog, *zeer bescheiden*, vervaardigd door een' volksvertegenwoordiger.)

Medepligtig. Zeer rekbaar woord, dat men naar verkiezing op een of op duizend menschen kan uitstrekken.

Moed. Daad eens onverschrokken mans die eene goede plaats of eene hooge post trotseert. Wanneer men verschillende posten of hooge betrekkingen te gelijk trotseert, dan bezit men een' *uitstekenden* moed. Mr. v. A. is bekend door zijn uitstekenden moed.

Ondervragen. *Zie* pijnigen.

Touw. Gereedschap waarmede men zijne dankbaarheid aan zijne weldoeners bewijst, door ze op te hangen.

Onpartijdig. *Zie* vonnissen.

Trouw Verouderd woord dat bijna heeft opgehouden te bestaan en tegenwoordig alleen nog maar bij de honden van toepassing.

—

Eene vertelling van oom Johannes.

In zeker land regeerde een goed vorst. Hij bezat alle deugden, die een koning behooren eigen te zijn, wil hij wezenlijk als een goed regent regeren. Reeds in vroeger dagen, had hij in 't bestrijden der vijanden zijns vaders, eenen onversaagden moed aan den dag gelegd, en zich dikwijls als een goed krijgsman leeren kennen. In weerwil echter van dezen goeden koning, begon het land allengskens hoe armer en armer te worden, en de burgers begonnen het land hunner inwoning te haten en te vervloeken. Zij rekenden intusschen het verval en den achteruitgang des lands den koning niet aan, maar wel de raadslieden, die den vorst omringden. Deze mannen toch, waren geheel onbekend met den waren toestand des lands, en waren er verre af van zich te verdiepen in de kennis en behoeften van het arme volk. De burgers begonnen zich hierover openlijk te beklagen, en er ging een vreesselijk gemor op van uit het midden des volks. Dit scheen de raadslieden te verbitteren, en om de burgers hierover te bestraffen, deed eene der bewindslieden eene verschrikkelijke belasting heffen, die zeer geschikt was, om het geheele land in rep en roer te brengen. Om deze belasting goed en verzekerd te kunnen ten uitvoer brengen, verzon een zijner ambtgenooten een list, welke hierin bestond, dat, wilden de burgers altemet, niet goedschiks aan deze heffing voldoen, hij zijnen collega, met zijnen soldaten zou te hulp komen. Doch de gedienstige minister bedroog zich, want de burgers maakten zich sterk, en betaalden zoo veel in deze belasting, dat andere volken er over verbaasd stonden. Dan al die opgebragte gelden baatten niet; de schatkist scheen geene bodem te hebben; of de raadslieden bragten het geld niet behoorlijk waar het behoorde. Het volk begon hoe langer hoe ontevredener te worden, en vele hunner gaven over hunne handelingen schotschriften in 't licht, en 't volgende versje was in ieders mond:

« Het is mis met 't land, de welvaart is verdwenen,
« De zon eertyds vol glans, heeft voor ons uitgeschenen,
« Een zwartbewolkte lucht vertoont zich voor ons oog,
« 's Lands bloei is weg, de welvaarts-bron is droog.
« En vraagt gy waarom ons dit alles is beschoren?
« De mannen des bewinds, zy, schynen, doof geboren,
« Zy hooren niet de klagt, die 't arme volk thans slaakt,
« En doen of ons geween, hun niet in 't minste raakt.
« Maar 't zal er hun naar gaan, die hoog geplaatste heeren,
« Die van vooruitgang steeds, als kind'ren redeneren,
« Gewis ook zy zyn mensch, en 't kwaad vindt eens zyn straf,
« Is 't hier beneden niet, dan is het over 't graf.

Ook de meeste dagbladen verhieven hunne stemmen tegen deze bewindslieden; slechts een paar dezer bladen was het met deze mannen eens, die niet anders durfden en konden, omdat zij door de ministers zelf werden volgeklad. De eerstgenoemde, en vooral een derzelve de *politieke blixem*, drongen op de verwijdering der bewindslieden aan, die door eenigen hunner vergeleken werden bij Fariseeuwen, die het goed der weduwen en weezen opaten. Maar deze mannen waren onverbiddelijk en kleefden aan hunne portefeuille's als de bloedzuigers aan het vleesch. Een hunner echter scheen een goed hart met zich om te dragen en niet langer aan een onrust geweten tegenstand te kunnen bieden, daar hij vrijwillig zijnen post nederlegde. Voor zijne aftreding vereerde hem de koning een eerekruis, en het volk gaf hem bij zijn vertrek ook het heilige kruis na.

Hier zweeg oom Johannes, en wischte eenige tranen van zijne wangen. Hij scheen zoodanig met het lot van het arme volk bewogen te zijn, dat hem het hart scheen te breken. Ook mijn gevoel was geschokt. Jochem echter, die hem insgelijks had aangehoord, zeide glimlagchende: juist een sprookje uit dezen tijd. *Honni soit, qui mal y pense*, snikte oom Johannes.

(*T. N.*)

ADVERTENTIEN.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 31. Januarij. Sedert den 29. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Sara, H. O. de Jong, Halding, erwten; Jupiter, H. Hein, Bremen, tarwe; Agenoria, J. Readman, New-Castle, steenkolen; Ormond, C. Clausen, Buenos-Ayres, huiden; die zwey Bruder, C. Jansen, Hamburg, stukgoed; Louise, P. Husseldt, Neustadt, garst; the Jane, H. Beris, Londen, tarwe; Magaretha Wilhelmine, H. C. Hansen, Legonse, rogge; Anna Catharina, W. A. Dijk, Amsterdam, stukgoed, komende deze laatste als bijlegger.

Voor Brussel bestemd:

Anna Catharina, N. Michelsen, Holbeek, erwten.

Voor Gend bestemd;

Die Perle, J. A. Dreyer, Odessa, rogge.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Thetis, P. Klein, Riga; Aurim, J. Reig, Riga, Ernten, Benitt, Oostzee, Caroline, N. Petersen, Oostzee, alle ballast.

---

klein beetje van, meester! - 't Overige neem ik meê naar huis - zus Anna verdeelt dat onder ons; de boter van het brood sparen wij voor bij de aardappels."

De meester zweeg op nieuw eene poos. Die milddadigheid der kinderen jegens hun armen makker trof hem diep. Nogmaals streek hij Hein zachtjes de haren uit de oogen, hielp zelf Hein zijne opgegaarde schatten in een schoon vel kostelijk schrijfpapier pakken, tilde Hein met eigen armen over de tafel heen op zijne bank, en ging toen peinzend en nadenkend naar het bord.

Van 't gebeurde spreken deed de meester niet; hij berispte noch prees de kinderen om wat zij gedaan hadden - maar toch konden al zijne kweekelingen wel aan hem merken, dat hij bijzonder zacht en goed gestemd was dien dag. Hij viel niet uit met korte, haastige woorden; hij maakte zich niet boos over verkeerde, van onoplettendheid getuigende antwoorden - hij bewaarde de stilte slechts; en toch waren er onder de jongens, die bij 't uitgaan op de bepeinzing kwamen, hoe 't wel was, dat ze in langen tijd niet zulk een prettigen, stillen, pleizierigen schooltijd gehad hadden. En dat was 't al nog niet! Want 's middags, toen Hein met zijn pak brood en koek stilletjes wegsluipen wou, riep meester hem naar achteren, zoodat zij, die in de straat op den afloop bleven staan loeren, al den waterkelder begonnen te vreezen voor den armen Hein; - doch toen Hein na een kwartiertje weer voor den dag kwam uit meesters achterdeur, met een pot vol soep, te zwaar voor hem om te tillen haast, toen ging er een luid hoezeetje op, en den volgenden dag kreeg de arme jongen nog wel bijna eens zoo veel present, als de dagen te voren.

Wij, lezers! willen we eens meêgaan met den armen Hein? Willen we eens een oog werpen op een deel der ellende, die 't arme menschenleven zoo vaak in zijn gevolg voert? Ge voert een groot woord over de verborgenheden en akeligheden van Parijs en van Londen - misschien weet ge niets van die in uwe eigene kleine geboorteplaats. Gaat eens even met mij meê en ziet?

De zon schijnt helder en klaar, maar schiet slechts luttel stralen door 't enge raam van dat kleine kamertje, waarin Heins vader op zijne armoedige legerstee krank nederligt. De oudste dochter, een meisje van achttien jaren, schudt den vader zoo even zijn eenigst hoofdkussen beter en gemakkelijker te regt; twee andere kinderen, knapen van tien tot veertien jaar, zitten achter in het vertrek bij den haard, waar een kleine pot met aardappelen kookt. Allen wachten op de tehuiskomst van den jongsten broeder, den zesjarigen Hendrik, die, ofschoon de school al voor een half uur uit moet zijn, vandaag zich toch buitengewoon lang laat wachten. De vader steent angstig van pijn of misschien van honger; de dochter, die sinds den dood der moeder voor alles zorgen moet en gedurende vaders ziekte de eenige steun is der gansche familie, werpt een bezorgden blik door de verweerde vensterruiten naar de straat heen. Onwillekeurig haalt zij diep, ruim adem, nu zij eindelijk den broeder van verre ziet aankomen. Zij was beducht, dat hij misschien wegens 't een of ander klein vergrijp op school zou moeten nablijven, en dan had de gansche familie daaronder te lijden gehad. Het meisje maakte zich nu gereed, om nog een potje met melksoep aan het vuur te zetten, toen de kleine Hendrik binnenkwam en met zijne krachtige vleeschsoep dadelijk naar vaders bed liep en, hem die voorhoudend, met korte, haastige woorden al 't gebeurde verhaalde.

De kranke vergastte zich, want zulk eene lafenis was hem immers in lang niet over de lippen gekomen; maar toch deelde hij aan ieder kind iets van de kostelijke verkwikking mede. De dochter proefde slechts even en gaf haar deel toen aan haar oudsten broeder. Hendrik at niet, daar hij in meesters keuken reeds goed verzadigd was. De jongens nuttigden hunne aardappelen met een paar van de meêgebragte bolletjes en broodjes, waarvan de boter eerst was afgeschraapt, en maakten zich vervolgens op het pad, om buiten hout te sprokkelen. De zuster had zeer weinig gegeten; het smaakte den knapen zoo goed, en dus schoot voor haar natuurlijk niet veel over.

De zieke was ingesluimerd; Hein zat aan de voeten zijner zuster, die ijverig breidde. Alles werd stil. Daar ging de deur zoetjes open, Hendrik sloeg de oogen op, zijn meester stond voor hem. Het gedrag der kinderen jegens hun armen schoolmakker had den onderwijzer diep getroffen; hij kwam, om zich zelf van de ellende der familie te overtuigen en, zoo mogelijk, te helpen.

(Vervolg hierna.)

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEREN.